RMXplorer

LAB 1.1: Potentiometer

ชื่อ

นาย ศุภสกร วรอุไร 66340500056 นาย จิตรภณ ทฐิธรรมเจริญ 66340500072 นาย ธัญนพ ศรีวานิช 66340500073

บทที่ 1

บทน้ำ

1.1 วัตถุประสงค์

- 1.1.1 เพื่อระบุชนิดของ Potentiometer ทั้ง 3 แบบ และ Linear Potentiometer ทั้ง 2 แบบ จากการเปรียบที่กับ Datasheet
- 1.1.2 เพื่ออธิบายหลักการทำงานของ Potentiometer โดยให้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีที่เซ็นเซอร์ตอบสนองต่อการหมุน หรือเลื่อนและสัญญาญแรงดันไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไปตามการหมุนหรือเลื่อน
- 1.1.3 เพื่ออธิบายลักษณะของสัญญาณของ Potentiometer ทั้ง 3 แบบ และ Linear Potentiometer ทั้ง 2 แบบ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหมุนหรือการเลื่อน พร้อมกับแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างระยะการหมุนหรือเลื่อนของเซนเซอร์ และค่าของสัญญาณไฟฟ้า ทั้งสองทิศของแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้า
- 1.1.4 เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระยะการหมุนหรือเลื่อนของเซนเซอร์และค่าของสัญญาณไฟฟ้า ทั้งสองทิศของ แหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้า
 - 1.1.5 เพื่อแปลงสัญญาญไฟฟ้าที่เป็น Analog ไปเป็น สัญญาญ Digital โดยการใช้วงจรรูปแบบวงจร Schmitt-trigger

1.1.6 เพื่อสาธิตการเขียนโปรแกรมโดยใช้ MATLAB และ Simulink ในการเชื่อมต่อกับบอร์ด Nucleo STM32G474RE เพื่อนำสัญญาณจาก Potentiometer เป็น Input และแสดงผลแบบ Real-Time ผ่าน Data Inspector ในรูปแบบกราฟ รวมถึงการแสดง Raw Signal และ Voltage ในหน่วย SI

1.2 สมมติฐาน

- 1.2.1 เมื่อระยะองศาในการหมุน แรงดันไฟฟ้าที่ส่งออกจาก Potentiometer A, B และ C จะเพิ่มขึ้นในลักษณะเป็น สัดส่วนกับการเปลี่ยนแปลงของระยะองศาในการหมุนซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างระยะองศาในการหมุน และแรงดันไฟฟ้าส่งออก
- 1.2.2 เมื่อระยะทางในการเลื่อน แรงดันไฟฟ้าที่ส่งออกจาก Linear Potentiometer A และ B จะเพิ่มขึ้นในลักษณะ เป็นสัดส่วนกับการเปลี่ยนแปลงของระยะทางในการเลื่อนซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างระยะทางในการ เลื่อนและแรงดันไฟฟ้าส่งออก
- 1.2.3 การเปลี่ยนแปลงทิศทางของแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าจะส่งผลต่อแรงดันไฟฟ้าส่งออกจาก Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B จะเปลี่ยนแปลงไป โดยเปลี่ยนแปลงในด้านของทิศทางของแรงดันไฟฟ้า แรงดันไฟฟ้าส่งออกในรูปแบบการใช้งาน VOG และ GOV
- 1.2.4 วงจร Schmitt-trigger จะแปลงแรงดันไฟฟ้าที่ส่งออกมาจาก Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B ไปเป็นสัญญาญ Digital ได้
- 1.2.5 การประมวลผลข้อมูลจาก Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B แบบ เรียลไทม์โดยใช้ซอฟต์แวร์ MATLAB และ Simulink สามารถทำได้สำเร็จ โดยการเชื่อมต่อกับบอร์ด Nucleo STM32G474RE และการแสดงค่าของสัญญาณในรูปแบบกราฟผ่าน Data Inspector จะสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงของ สัญญาญแรงดันไฟฟ้าอย่างถูกต้องตามเวลาจริง

1.3 ตัวแปร

ตัวแปรต้น

- ระยะองศาในการหมุน Potentiometer A ในหนึ่งการทดลอง
- ระยะองศาในการหมุน Potentiometer B ในหนึ่งการทดลอง
- ระยะองศาในการหมุน Potentiometer C ในหนึ่งการทดลอง
- ระยะทางในการเลื่อน Linear Potentiometer A ในหนึ่งการทดลอง
- ระยะทางในการเลื่อน Linear Potentiometer B ในหนึ่งการทดลอง
- ทิศทางการจ่ายแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าให้กับเซนเซอร์ในรูปแบบการใช้งาน VOG และ GOV ในหนึ่งการทดลอง

ตัวแปรตาม

- แรงดันไฟฟ้าที่ได้จาก Potentiometer A, B และ C ซึ่งแปรผันตามระยะองศาในการหมุน
- แรงดันไฟฟ้าที่ได้จาก Linear Potentiometer A และ B ซึ่งแปรผันตามระยะทางในการเลื่อน
- Raw Signal สัญญาณดิบที่ถูกส่งออกจากเซ็นเซอร์และยังไม่ได้ผ่านการประมวลผล ของ Potentiometer A,
 B และ C และ Linear Potentiometer A และ B
- แรงดันไฟฟ้าส่งออก ค่าแรงดันไฟฟ้าที่คำนวณจากสัญญาณ Raw Signal ของ Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B โดยแสดงในหน่วย SI
- สัญญาญ Digital จากวงจร Schmitt-trigger เมื่อนำแรงดันไฟฟ้าส่งออกของ Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B มาใช้งาน

ตัวแปรควบคุม

- แรงดันไฟฟ้าที่จ่ายเข้าสู่เซ็นเซอร์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีผลต่อค่าแรงดันสัดส่วนที่ส่งออกจากเซ็นเซอร์
- อุณหภูมิที่คงที่ อุณภูมิอาจมีผลต่อการทำงานของเซ็นเซอร์และวงจรต่าง ๆ ในการทดลอง
- ระยะองศาในการหมุน Potentiometer A, B และ C อย่างสม่ำเสมอและคงที่ในทุกการหมุน
- ระยะทางในการเลื่อน Linear Potentiometer A และ B อย่างสม่ำเสมอและคงที่ในทุกการหมุน
- ชนิดของเซ็นเซอร์: ใช้เซ็นเซอร์ชนิดเดียวกันในการทดลองเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่สม่ำเสมอ

ตัวแปรแทรกซ้อน

- ความผิดพลาดในการวัด: ความไม่แม่นยำในการเก็บข้อมูลหรือการวัดสัญญาณ

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

Potentiometer เซ็นเซอร์ที่ทำงานโดยใช้หลักการการเปลี่ยนแปลงของค่าความต้านทานจากการเปลี่ยนแปลง องศาการหมุน โดยสัญญาณส่งออกมาจากการแบ่งแรงดันไฟฟ้าในตัวเซนเซอร์และมีลักษณะที่แปรผันไปกับค่าความ ต้านทาน

Linear Potentiometer เซ็นเซอร์ที่ทำงานโดยใช้หลักการการเปลี่ยนแปลงของค่าความต้านทานจากการ เปลี่ยนแปลงระยะทาง โดยสัญญาณส่งออกมาจากการแบ่งแรงดันไฟฟ้าในตัวเซนเซอร์และมีลักษณะที่แปรผันไปกับค่าความ ต้านทาน

วงจร Schmitt-trigger เป็นวงจรสำหรับการแปลงค่าแรงดันไฟฟ้าไปเป็นสัญญาญ Digital

NUCLEO-G474RE บอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูล STM32 ที่ใช้ในการประมวลผลสัญญาณจากเซ็นเซอร์ต่างๆ รวมถึงการควบคุมการทำงานของระบบผ่านการเขียนโปรแกรม

MATLAB และ Simulink ซอฟต์แวร์สำหรับการคำนวณเชิงตัวเลขและการจำลองระบบ MATLAB ใช้ในการเขียน โปรแกรมและประมวลผลข้อมูล ในขณะที่ Simulink ใช้สำหรับการจำลองแบบกราฟิกในการวิเคราะห์และควบคุมระบบ แบบเรียลไทม์

Raw Signal สัญญาณดิบที่ได้รับจากเซ็นเซอร์ก่อนที่จะถูกประมวลผลหรือแปลงให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถใช้งานได้ ข้อมูลดิบนี้มักจะถูกนำไปวิเคราะห์เพื่อใช้ในขั้นตอนถัดไป

Data Inspector เครื่องมือใน Simulink ที่ใช้สำหรับแสดงผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ถูกบันทึกจากการจำลองระบบ โดยแสดงข้อมูลในรูปแบบกราฟหรือตารางเพื่อช่วยให้ผู้ใช้ตรวจสอบการทำงานของระบบใแบบเรียลไทม์

SI Derived Units (SI) หน่วยอนุพันธ์ในระบบหน่วยสากล

1.5 นิยามเชิงปฏิบัติการ

Potentiometer A, B และ C: ในการทดลองนี้ หมายถึงเซ็นเซอร์ที่ทำการแบ่งแรงดันไฟฟ้า โดยสัญญาณที่ เซ็นเซอร์ส่งออกจะเปลี่ยนแปลงไปตามค่าความต้านทาน เซ็นเซอร์นี้จะต่อกับบอร์ด NUCLEO-G474RE เพื่ออ่านค่าและ แสดงผล

Linear Potentiometer A และ B: ในการทดลองนี้ หมายถึงเซ็นเซอร์ที่ทำการแบ่งแรงดันไฟฟ้า โดยสัญญาณที่ เซ็นเซอร์ส่งออกจะเปลี่ยนแปลงไปตามค่าความต้านทาน เซ็นเซอร์นี้จะต่อกับบอร์ด NUCLEO-G474RE เพื่ออ่านค่าและ แสดงผล

วงจร Schmitt-trigger: ในการทดลองนี้ หมายถึงวงจรที่ใช้ในการแปลงแรงดันไฟฟ้าไปเป็นสัญญาญ Digital

ในรูปแบบการใช้งาน VOG: ในการทดลองนี้ หมายถึงการต่อสายจั้มเปอร์โดย V คือแรงดันไฟฟ้าต่อเข้าขาที่ 1 , O คือแรงดันไฟฟ้าส่งออกสู่บอร์ดต่อเข้าขาที่ 2 และ G คือกราวด์ต่อเข้าขาที่ 3 ของ Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B

ในรูปแบบการใช้งาน GOV: ในการทดลองนี้ หมายถึงการต่อสายจั้มเปอร์โดย V คือแรงดันไฟฟ้าต่อเข้าขาที่ 3 , O คือแรงดันไฟฟ้าส่งออกสู่บอร์ดต่อเข้าขาที่ 2 และ G คือกราวด์ต่อเข้าขาที่ 1 ของ Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B

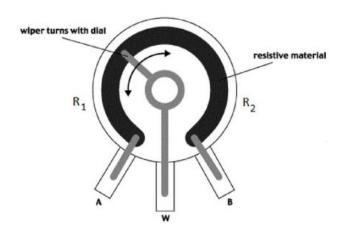
MATLAB และ Simulink: ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมและจำลองการทำงานของเซ็นเซอร์ ในการทดลองนี้ จะใช้ MATLAB และ Simulink เพื่อแสดงผลกราฟและวิเคราะห์ข้อมูลจากเซ็นเซอร์แบบเรียลไทม์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 Rotary Potentiometer

Rotary Potentiometer เป็นเซนเซอร์ที่อาศัยการเปลี่ยนแปลงค่าความต้านทานจากการการหมุนและส่ง แรงดันไฟฟ้าออกมาจากการแบ่งแรงดันไฟฟ้า โดยการเปลี่ยนแปลงค่าความต้านทานนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงช่วงความ ยาวของแผ่นโลหะภายในเซนเซอร์ โดยจะมีแผ่นโลหะลักษณะรูปวงแหวนไม่ครบรอบอยู่ภายในและมีก้านแบ่งที่ติดอยู่กับ แกนโลหะที่ใช้หมุน โดยทั้งสองส่วนนั้นสัมผัสกัน โดยเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงมุมจากการหมุนแกนโลหะจะทำให้เกิดช่วง ความยาวของแผ่นโลหะรูปวงแหวนไม่ครบรอบถูกแบ่งเป็น 2 ฝั่ง

รูปที่ 1 Rotary Potentiometer

โดยเมื่อให้กระแสใหลผ่านแผ่นโลหะรูปวงแหวนไม่ครบรอบ จากนั้นทำการแบ่งแรงดันโดยการต่อสายสัญญาญที่ ก้านแบ่งก็จะทำให้ได้แรงดันที่แปรผันไปตามความต้านทานได้ โดย Rotary Potentiometer สามารถคำค่าความต้านทาน และแรงดันไฟฟ้าได้ตามสมการดังนี้

$$R_1 = rac{ heta_{rotated}}{ heta_{max}} \, R_{operated}$$
 และ $R_2 = rac{ heta_{max} - heta_{rotated}}{ heta_{max}} \, R_{operated}$ $V_{out} = rac{R_1}{R_{operated}} \, V_{in}$ ਅସି ତ $V_{out} = rac{R_2}{R_{operated}} \, V_{in}$

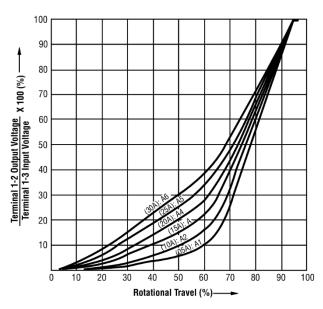
$$V_{out} = rac{ heta_{
m rotated}}{ heta_{
m max}} V_{
m in}$$
 หรือ $V_{
m out} = rac{ heta_{
m rotated}}{ heta_{
m max}} V_{
m in}$

โดย Rotary Potentiometer จะถูกแบ่งเป็นสองชนิดคือ Linear Taper และ Audio Taper และทั้งสองมี คุณสมบัติหลักๆดังนี้

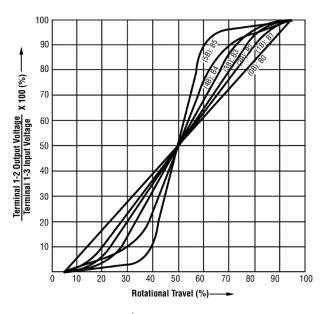
คุณสมบัติ	Linear Taper	Audio Taper	หน่วย
ช่วงความต้านทาน	1 ถึง 1,000	1 ถึง 1,000	K ohms
ความต้านทานคลาดเคลื่อน	<u>±</u> 20	<u>±</u> 20	%
ช่วงอุณหภูมิที่ทำงานได้	-10 ถึง +50	-10 ถึง +50	°C
แรงดันไฟฟ้าสูงสุดที่ทำงานได้	200	150	V
มุมองศาที่หมุนได้	300 ± 5	300 ± 5	องศา

ตารางที่ 1 คุณสมบัติหลักของ Linear Taper และ Audio Taper

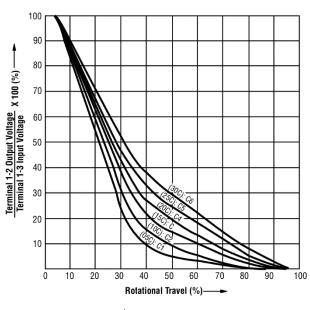
อีกทั้ง Taper ยังถูกแบ่งออกทั้งหมดเป็น 3 Series ได้แก่ A Seriers Tapers, B Seriers Tapers และ C Seriers Tapers โดยแต่ละ Series มีความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซนแรงดันไฟฟ้ากับเปอร์เซนการหมุนดังนี้

กราฟที่ 1 A Seriers Tapers

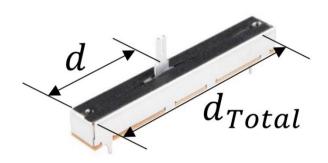
กราฟที่ 2 B Seriers Tapers

กราฟที่ 3 C Seriers Tapers

2.2 Low Profile Slide Potentiometer

Rotary Potentiometer เป็นเซนเซอร์ที่อาศัยการเปลี่ยนแปลงค่าความต้านทานจากการการเลื่อนและส่ง แรงดันไฟฟ้าออกมาจากการแบ่งแรงดันไฟฟ้า โดยการเปลี่ยนแปลงค่าความต้านทานนั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงช่วงความ ยาวของแผ่นโลหะภายในเซนเซอร์ โดยจะมีแผ่นโลหะลักษณะเส้นตรงอยู่ภายในและมีก้านแบ่งที่ติดอยู่กับแกนโลหะที่ใช้ เลื่อน โดยทั้งสองส่วนนั้นสัมผัสกัน โดยเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงระยะทางจากการเลื่อนแกนโลหะจะทำให้เกิดช่วงความยาว ของแผ่นโลหะลักษณะเส้นตรงถูกแบ่งเป็น 2 ฝั่ง

ฐปที่ 2 Low Profile Slide Potentiometer

โดยเมื่อให้กระแสใหลผ่านแผ่นโลหะรูปวงแหวนไม่ครบรอบ จากนั้นทำการแบ่งแรงดันโดยการต่อสายสัญญาญที่ ก้านแบ่งก็จะทำให้ได้แรงดันที่แปรผันไปตามความต้านทานได้ โดย Rotary Potentiometer สามารถคำค่าความต้านทาน และแรงดันไฟฟ้าได้ตามสมการดังนี้

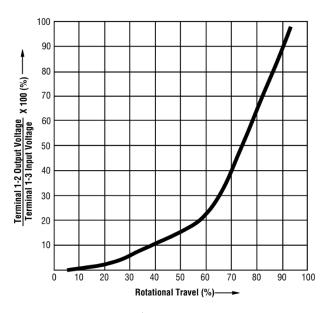
$$R_1 = rac{d_{
m slided}}{d_{
m max}} \, R_{
m operated}$$
 และ $R_2 = rac{d_{
m max} - d_{
m slided}}{d_{
m max}} \, R_{
m operated}$ $V_{
m out} = rac{R_1}{R_{
m operated}} V_{
m in}$ หรือ $V_{
m out} = rac{R_2}{R_{
m operated}} V_{
m in}$ $V_{
m out} = rac{d_{
m slided}}{d_{
m max}} \, V_{
m in}$

โดย Rotary Potentiometer จะถูกแบ่งเป็นสองชนิดคือ Linear Taper และ Audio Taper และทั้งสองมี คุณสมบัติหลักๆดังนี้

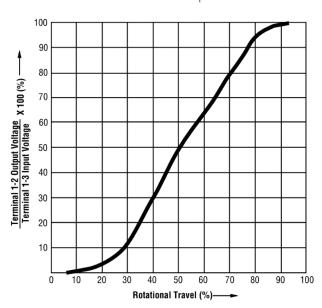
คุณสมบัติ	Linear Taper	Audio Taper	หน่วย
ช่วงความต้านทาน	1 ถึง 1,000	1 ถึง 1,000	K ohms
ความต้านทานคลาดเคลื่อน	<u>+</u> 20	<u>±</u> 20	%
ช่วงอุณหภูมิที่ทำงานได้	-10 ถึง +50	-10 ถึง +50	°C
แรงดันไฟฟ้าสูงสุดที่ทำงานได้	200	150	V
ระยะทางที่เลื่อนได้	60	60	มิลลิเมตร

ตารางที่ 2 คุณสมบัติหลักของ Linear Taper และ Audio Taper

โดยทั้งสอง Tapers มีความสัมพันธ์ระหว่างเปอร์เซนแรงดันไฟฟ้ากับเปอร์เซนการเลื่อนดังนี้

กราฟที่ 4 Audio Taper

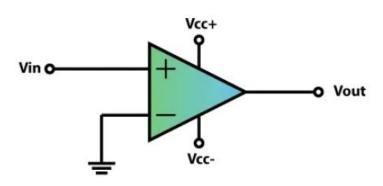

กราฟที่ 5 Audio Taper

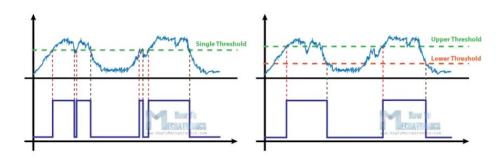
2.3 วงจร Schmitt-trigger

วงจร Schmitt-trigger คือวงจรที่ใช้สำหรับการเปลี่ยนแรงดันไฟฟ้าที่นำเข้ามาและมีสัญญาญรบกวน แปลงเป็น สัญญาญ Digital ได้ โดยมีช่วงการทำงานสองช่วงโดยแบ่งเป็นช่วงทำงานโลจิกสูงและโลจิกต่ำโดยทั้งสองมีค่าห่างกันที่ พอเหมาะที่สัญญาญรบกวนไม่สามารถเปิดการทำงานโลจิกใดโลจิหนึ่งได้

Comparator

รูปที่ 3 วงจร Schmitt-trigger

รูปที่ 4 สัญญาญจากรูปที่วงจร Schmitt-trigger

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

3.1 วิธีดำเนินการทดลอง

3.1.1 วัสดุและอุปกรณ์

- PTA6043-2015DPA103 (Linear Potentiometer A) จำนวน 1 อัน
- PTA6043-2015DPB103 (Linear Potentiometer B) จำนวน 1 อัน
- PDB181-K420K-103A2 (Potentiometer A) จำนวน 1 อัน
- PDB181-K420K-103B (Potentiometer B) จำนวน 1 อัน
- PDB181-K420K-103C (Potentiometer C) จำนวน 1 อัน
- NuUCLEO-G474RE พร้อมสายอัปโหลด จำนวน 1 ชุด
- PotenXplorer จำนวน 1 ชุด ฐานสามารถบรรจุบอร์ดควบคุม, Breadboard, Potentiometer, 3D-Print ใช้สำหรับการวัดมุมการหมุนของ Potentiometer ลักษณะคล้ายไม้โพรแทกเตอร์
- สายจัมเปอร์ นักศึกษาหยิบได้ในกล่องสายไฟรีไซเคิล ห้อง 501 ภายในคาบเรียน
- เวอเนียคาริปเปอร์ จำนวน 1 ชิ้น

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

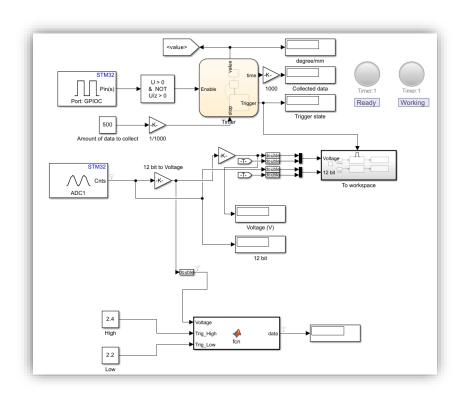
3.2.1 ทำการเตียมอุปกรณ์

- 3.2.1.1 บอร์ด NUCLEO-G474RE เปลี่ยนโหมดรับแหล่งพลังงานเป็น E5V
- 3.2.1.2 ติดตั้งบอร์ด NUCLEO-G474RE เข้ากับ PotenXplorer

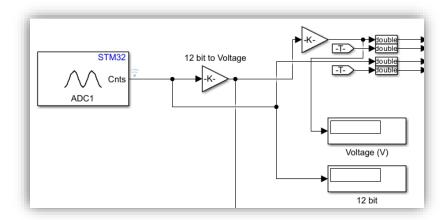
3.2.1.3 เชื่อมต่อ Potentiometer ทั้ง 3 แบบ และ Linear Potentiometer ทั้ง 2 แบบ โดยต่อแบบ VOG และ GOV โดยที่ V ต่อกับ 3.3 V, O ต่อกับ Pin PA0 และ G ต่อกับ GND

3.2.2 การเตรียมระบบใน Simulink

ทำการสร้างระบบสำหรับการอ่านค่าแรงดันไฟฟ้า, เก็บค่าแรงดันไฟฟ้าและการทดลองวงจร Schmitttrigger

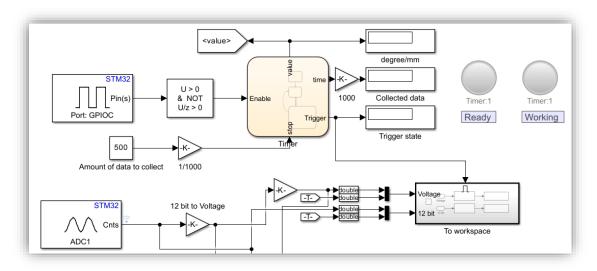
รูปที่ 5 ระบบอ่านค่าแรงดันไฟฟ้า, เก็บค่าแรงดันไฟฟ้าและการทดลองวงจร Schmitt-trigger

รูปที่ 6 ระบบอ่านค่าแรงดันไฟฟ้า

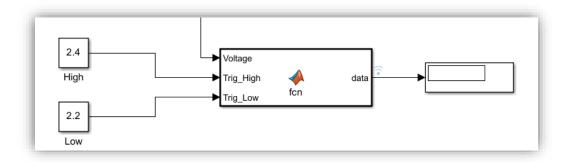
ส่วนนี้คือส่วนสำหรับการแสดงสัญญาญดิบและค่าแรงดันไฟฟ้า โดยแรงดันไฟฟ้ามาจากการเทียบบัญญัติไตรยางค์

$$V_{out} = Raw signal \times \frac{V_{in}}{4095}$$

รูปที่ 7 ระบบเก็บข้อมูล

ส่วนนี้คือส่วนสำหรับเก็บค่าข้อมูลสัญญาญดิบและค่าแรงดันไฟฟ้า โดยการเก็บข้อมูลจะเกิดขึ้น เมื่อกดเริ่มการ ทำงานของระบบ จากนั้นเมื่อมีการกดปุ่มสีฟ้าบนบอร์ด NUCLEO-G474RE ระบบจะส่งค่าการกดปุ่มไปยัง State flow ซึ่ง เป็นส่วนที่ใช้นับจำนวณข้อมูลที่ต้องการเก็บ, บอกตำแหน่งถัดไปในการเก็บข้อมูลและเปิดการส่งออกข้อมูลไปยัง Workspace ใน MATLAB อีกทั้งไฟสถานะทั้งสองดวงไฟready จะทำงานก็ต่อเมื่อไม่มีการเก็บข้อมูลหรือพร้อมต่อการเก็บข้อมูล และไฟ working จะทำงานเมื่อมีการเก็บข้อมูล

รูปที่ 8 วงจร Schmitt-trigger

ส่วนนี้หรือวงจร Schmitt-trigger ที่ถูกสร้างขึ้นโดย MATLAB function ซึ่งสามารถปรับช่วงการทำงานของลอจิก สูงและลอจิกต่ำได้

3.2.3 การเตรียมระบบใน MATLAB

ทำการสร้างระบบสำหรับการเฉลี่ยค่าข้อมูล, สร้างชุดข้อมูล, เปรียบเทียบข้อมูลและ แสดงผลข้อมูล

```
function Average = calculateAverage(data,first,last)
    data = data.';
    Average = sum(data(first:last))/500;
end
```

รูปที่ 9 ระบบสำหรับการเฉลี่ยค่าข้อมูล

ส่วนนี้คือฟังก์ชั่นสำหรับการเฉลี่ยข้อมูลสำหรับชุดข้อมูลที่มีจำนวน 500 ค่าถ้วน โดยจะรับค่าชุดข้อมูล, ตำแหน่ง ข้อมูลแรกและตำแหน่งข้อมูลสุดท้าย

```
function AverageArray = MakeAverageArray(data,filename)
   ArraySize = size(data,1) / 500;
   data = data.';
   AverageArray = zeros(2,ArraySize);
   for i = 0:ArraySize-1
        AverageArray(1,i+1) = calculateAverage(data,(i*500)+1,(i*500)+500);
        AverageArray(2,i+1) = data(2,(i*500)+1);
   end
   save(filename,"AverageArray");
end
```

รูปที่ 10 ระบบสำหรับการสร้างชุดข้อมูล

ส่วนนี้คือฟังก์ชั่นสำหรับการสร้างชุดข้อมูลและฟังก์ชั่นนี้มีการเรียกใช้ calculateAverage โดยจะรับค่าชุดข้อมูล และชื่อชุดข้อมูลที่ต้องการสร้าง

```
function CompareData(d1,d2,dim)
   Size = numel(d1)/2;
   p5 = 0;
   for i = 2:Size
        p1 = d1(1,i);
        p2 = d2(1,i);
        p3 = abs(p2 - p1);
        p4 = 100 - p3;
        if p4 < 80
            p4 = 0;
        end
        p4 = p4/100;
        p5 = p5 + p4;
    result = 2.5 * p5;
   Dim = dim;
   str = {'Macth (%) : ',num2str(result)};
   annotation('textbox',dim,'String',str,'FitBoxToText','on');
end
```

รูปที่

ส่วนนี้คือฟังก์ชั่นสำหรับการเปรียบเทียบค่าข้อมูลโดยจะเปรียบแต่ละจุด จุดละร้อยละ 2.5 ทั้งหมด 40 จุด หากจุด ใดมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 80 จุดนั้นค่าร้อยละส่งออกจะเท่ากับศูนย์ทันที จะส่งออกข้อมูลเป็นร้อยละความเข้ากันของกราฟ โดยข้อมูลนำเข้า คือค่าข้อมูลอ้างอิง, ค่าข้อมูลเปรียบเทียบและตำแหน่งสำหรับแสดงข้อมูล

```
function GraphPlot(varargin)
    x_label_name = varargin{nargin-2};
    y_label_name = varargin{nargin-1};

Property = varargin{nargin};

Parameter_Name = varargin{nargin-3};
    Reverse = varargin{nargin-5};
    Error = varargin{nargin-4};

Data = varargin{1};

Size = size(Data,2);

title_name = Parameter_Name{1};

for i = 2:size(Parameter_Name,2)
    title_name = title_name + " VS ";
    title_name = title_name + Parameter_Name{i};
end
```

รูปที่

ส่วนนี้เป็นส่วนการคัดแยกข้อมูลนำเข้าของฟังชั่น GraphPlot ที่ใช้ในการแสดงค่าชุดข้อมูลตั้งแต่ 1 ชุดขึ้นไปโดย จะรับค่าชุดข้อมูล, การกลับด้านของกราฟ, การสร้างกราฟข้อผิดพลาด, ชื่อกราฟ, ชื่อแกนนอน, ชื่อแกนตั้ง และคุณสมบัติ การสร้างกราฟ

```
x_label_name = "Traveling";
y_label_name = "Voltage";
Parameter_name1 = {"Audio Taper"};
Parameter_name2 = {"Linear Taper"};
Data1 = \{Audio\{1\}\};
Data2 = {Linear{1}};
Rev1 = [0];
Rev2 = [0];
Err1 = [0];
Err2 = [0];
Property1 = {'-';'black';'2'};
Property2 = {'-';'black';'2'};
GraphPlot(Data1, Rev1, Err1, Parameter_name1, x_label_name, y_label_name, Property1);
GraphPlot(Data2, Rev2, Err2, Parameter_name2, x_label_name, y_label_name, Property2);
dim = [0.925 \ 0.5 \ 0.3 \ 0.3];
str = 'Macth : ';
annotation('textbox',dim,'String',str,'FitBoxToText','on');
```

รูปที่ ตัวอย่างข้อมูลนำเข้า

```
figure;
hold on;
for i = 1:Size
   TMP = Data{i};
   x_axis = TMP(2,:);
   if Reverse(i)
       y_axis = fliplr(TMP(1,:));
   else
       y_axis = TMP(1,:);
   Graph = plot(x_axis,y_axis,Property{1,i},Color=Property{2,i},LineWidth=str2double(Property{3,i}));
   err = Error(i);
   if err > 0
        errorbar(x_axis,y_axis,err,Property{2,i},'CapSize',0);
   Graph.DataTipTemplate.DataTipRows(1).Label = x_label_name + " : ";
   Graph.DataTipTemplate.DataTipRows(2).Label = y_label_name + " : ";
   Graph.DataTipTemplate.DataTipRows(4).Label = Parameter_Name{i};
end
hold off;
```

```
legend(Parameter_Name, 'Location', 'northwest')

title(title_name);
xlabel(x_label_name);
ylabel(y_label_name);

xlim([0 100]);
ylim([0 100]);

xticks(0:10:100);
yticks(0:10:100);
grid minor;
```

รูปที่

ส่วนนี้เป็นส่วนการแสดงข้อมูลขุดข้อมูลทั้งหมดของฟังชั่น GraphPlot โดยจะมีการใช้ช้อมูลนำเข้าทั้งหมด 3.2.4 การทดลองเพื่อทดสอบสมมติฐาน

- 3.2.4.1 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ระยะองศาในการหมุนและแรงดันไฟฟ้าส่งออกของ Potentiometer A, B และ C โดยหมุนเซนเซอร์อย่างสม่ำเสมอและบันทึกข้อมูลทุกครั้งที่หมุน โดยใช้ MATLAB/Simulink บันทึกข้อมูลโดยมีรูปการณ์เก็บข้อมูลทั้งการต่อแบบ VOG และ GOV จากนั้นแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างระยะองศาในการหมุนและแรงดันไฟฟ้าส่งออก ในรูปแบบกราฟการทดลอง
- 3.2.4.2 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางในการเลื่อนและแรงดันไฟฟ้าส่งออกของ Linear Potentiometer A และ B โดยเลื่อนเซนเซอร์อย่างสม่ำเสมอและบันทึกข้อมูลทุกครั้งที่เลื่อน โดยใช้ MATLAB/Simulink บันทึกข้อมูลโดยมีรูปการณ์เก็บข้อมูลทั้งการต่อแบบ VOG และ GOV จากนั้นแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างระยะองศาในการหมุนและแรงดันไฟฟ้าส่งออก ในรูปแบบกราฟการทดลอง
- 3.2.4.3 ทดสอบค่าขุดข้อมูลของ Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B กับ Datasheet เพื่อระบุขนิดของ Potentiometer ทุกตัว

- 3.2.4.3 ทดสอบการใช้งานวงจร Schmitt-trigger และทำการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงใน Data Inspector
- 3.2.5 การแสดงผลและการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้ทำการบันทึกจากนั้นทำการแสดงผลโดยการใช้ระบบใน MATLAB ทำการวิเคราะห์ผลความสัมพันธ์ระหว่าง ระยะองศาในการหมุนและแรงดันไฟฟ้าส่งออกของ Potentiometer A, B และ C และ ความสัมพันธ์ระหว่างระยะทางในการเลื่อนและแรงดันไฟฟ้าส่งออกของ Linear Potentiometer A และ B จากการใช้ฟังก์ชั่น GraphPlot
- 3.2.6 การสรุปผล และจัดทำรายงาน สรุปผลการทดลองโดยเทียบกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เขียนรายงานการทดลอง รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลใน MATLAB และ Simulink ส่งรายงานสรุปผลการทดลอง

3.3 ขั้นตอนการทดลอง

เพื่อที่สามารถทำการทดลองให้ได้สอดข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อมูล ผู้จัดทำได้ทำการเรียงลำดับการทดลองไว้ดังนี้

- 3.3.1 การทดลองของ Potentiometer A, B และ C
 - 3.3.1.1 ทำการต่อแบบ VOG ให้กับบอร์ดและเซนเซอร์
 - 3.3.1.2 หมุนเซนเซอร์ให้อยู่ที่ศูนย์องศา

รูปที่

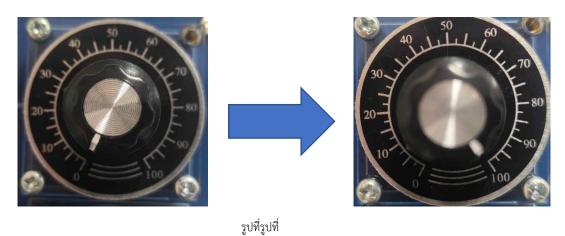
- 3.3.1.3 ทำการตั้งค่าระบบเก็บข้อมูลให้เก็บข้อมูลทั้งหมด 500 ค่าในหนึ่งจุด
- 3.3.1.4 ทำการเริ่มต้นระบบเก็บข้อมูล

3.3.1.5 ทำการกดปุ่มสีฟ้าบนบอร์ด NUCLEO-G474RE เพื่อให้ระบบเริ่มเก็บข้อมูล

รูปที่

3.3.1.6 เมื่อระบบเก็บข้อมูลแสดงไฟสถานะ ready ให้ทำการใช้มือหมุนตามเสกลบนเซนเซอร์ ครั้งละ 7.5 องศา ดำเนินการตามข้อที่ 5) ทำทั้งหมด 40 ครั้ง

3.3.1.7 เมื่อดำเนินการครบทั้ง 41 ทำการปิดระบบของระบบเก็บข้อมูลเพื่อในระบบหยุดส่ง ข้อมูลไปยัง Workspace ใน MATLAB

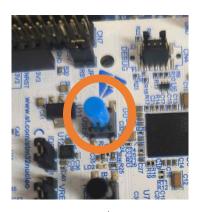
- 3.3.1.8 ทำการเรียงใช้ MakeAverageArray ใน Matlab เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการสร้างชุด ข้อมูล
- 3.3.1.9 ทำการต่อแบบ GOV ให้กับบอร์ดและเซนเซอร์ และดำเนินการทดลองตั้งแต่ข้อ 2) ถึง ข้อ 8)

- 3.3.2 การทดลองของ Linear Potentiometer A และ B
 - 3.3.2.1 ทำการต่อแบบ VOG ให้กับบอร์ดและเซนเซอร์
 - 3.3.2.2 เลื่อนเซนเซอร์ให้อยู่ที่ศูนย์มิลลิเมตร

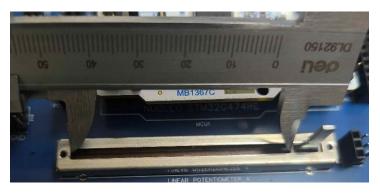
รูปที่

- 3.3.2.3 ทำการตั้งค่าระบบเก็บข้อมูลให้เก็บข้อมูลทั้งหมด 500 ค่าในหนึ่งจุด ทำการเริ่มต้นระบบเก็บข้อมูล
- 3.3.2.4 ทำการกดปุ่มสีฟ้าบนบอร์ด NUCLEO-G474RE เพื่อให้ระบบเริ่มเก็บข้อมูล

รูปที่

3.3.2.5 เมื่อระบบเก็บข้อมูลแสดงไฟสถานะ ready ให้ทำใช้เวอร์เนียคาริเปอร์ปรับค่าเพิ่มที่ละ
 1.5 มิลลิเมตรจากนั้นทำการเลื่อนเซนเซอร์ให้ได้ 1.5 มิลลิเมตร ดำเนินการตามข้อที่ 5)
 ทำทั้งหมด 40 ครั้ง

รูปที่

รูปที่

- 3.3.2.6 เมื่อดำเนินการครบทั้ง 41 ทำการปิดระบบของระบบเก็บข้อมูลเพื่อในระบบหยุดส่ง ข้อมูลไปยัง Workspace ใน MATLAB
- 3.3.2.7 ทำการเรียงใช้ MakeAverageArray ใน Matlab เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการสร้างชุด ข้อมูล
- 3.3.2.8 ทำการต่อแบบ GOV ให้กับบอร์ดและเซนเซอร์ และดำเนินการทดลองตั้งแต่ข้อ 2) ถึงข ข้อ 8)

3.3.3 การทดลองของวงจร Schmitt-trigger

- 3.3.3.1 ทำการต่อแบบ GOV ให้กับบอร์ดและเซนเซอร์ โดยใช้ Potentiometer A
- 3.3.3.2 หมุนเซนเซอร์ให้อยู่ที่ศูนย์องศา
- 3.3.3.3 ตั้งค่าให้ลอจิกสูงทำงานที่ 2.4 V และลอจิกต่ำทำงานที่ 2.2 V
- 3.3.3.4 สังเกตการณ์ทำงานใน Data Inspector และบันทึกผล

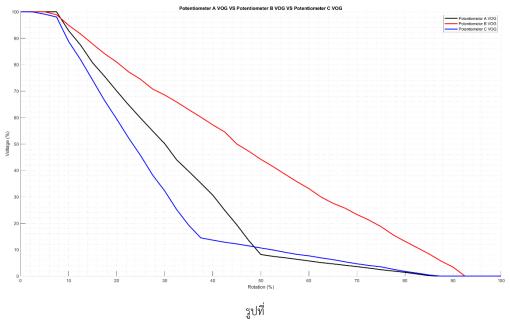
- 3.3.4 การทดลองของระบุชนิดของ Potentiometer ทุกตัว
 - 3.3.4.1 นำชุดข้อมูลทั้งหมดมาทำการเปรียบที่กับ Datasheet โดยใช้ฟังชั่น Compare
 - 3.3.4.2 สังเกตการณ์และบันทึกผล

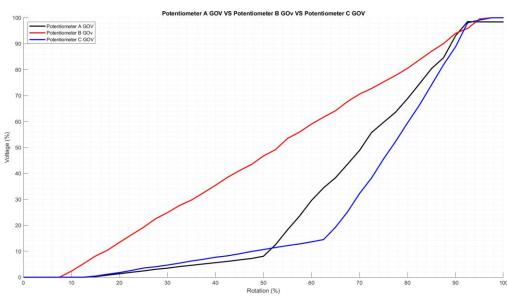
บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระยะองศาในการหมุนและระยะทางการเลื่อนและแรงดันไฟฟ้าส่งออก

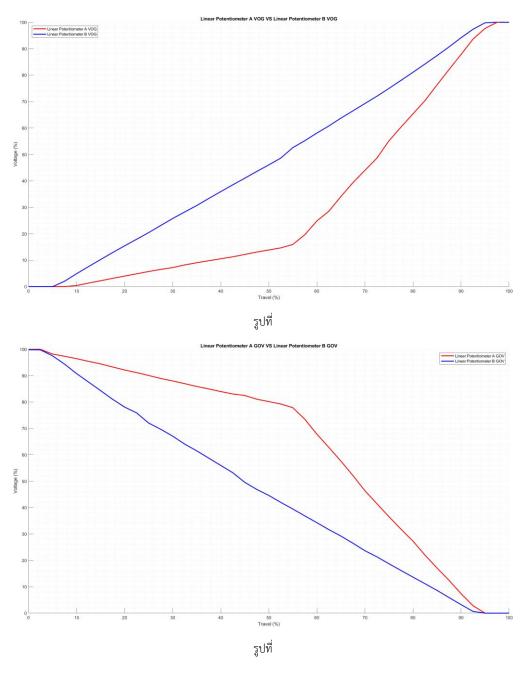
4.1.1 Potentiometer A, B และ C ทั้งการต่อแบบ VOG และ GOV ได้ผลการทดลองดังนี้

จากผลการทดลองพบว่ากราฟของ Potentiometer A และ C แบบ VOG มีลักษณะกราฟแบบ Exponential Decay Potentiometer A และ C แบบ GOV มีลักษณะกราฟแบบ Exponential Growth และ Potentiometer B VOG และ GOV เป็นลักษณะกราฟเส้นตรง

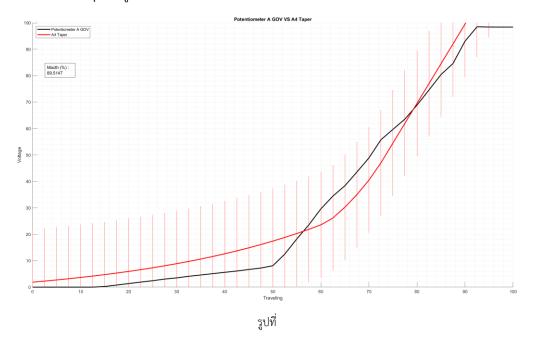
4.1.2 Linear Potentiometer A และ B ทั้งการต่อแบบ VOG และ GOV ได้ผลการทดลองดังนี้

จากผลการทดลองพบว่ากราฟของ Linear Potentiometer A แบบ VOG มีลักษณะกราฟแบบ Exponential Growth Potentiometer A แบบ GOV มีลักษณะกราฟแบบ Exponential Decay และ Linear Potentiometer B VOG และ GOV เป็นลักษณะกราฟเส้นตรงข

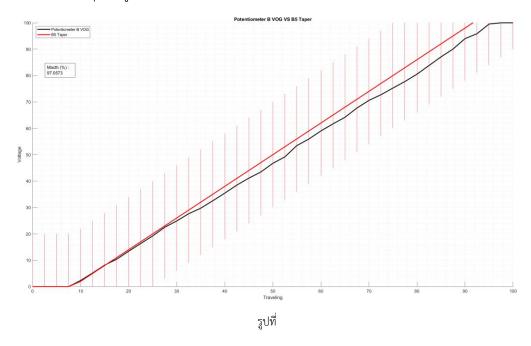
4.2 ผลทดสอบค่าขุดข้อมูลของ Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B กับ Datasheet เพื่อระบุขนิดของ Potentiometer ทุกตัว

4.2.1 ผลทดสอบค่าชุดข้อมูลของ Potentiometer A กับ Datasheet

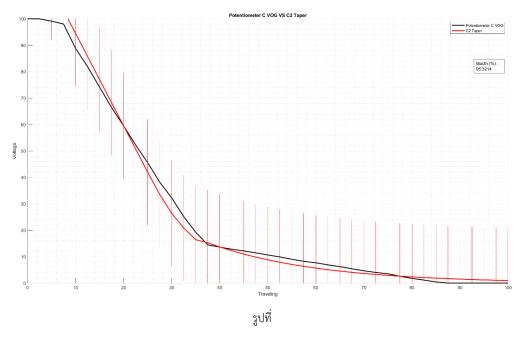
จากผลการทดลองเปรียบเทียบชุดข้อมูลของ Potentiometer A กับ Datasheet พบว่า Potentiometer A แบบ GOV มีความใกล้เคียงกับ A4 Series Taper มากที่สุดร้อยละ 89.51

4.2.2 ผลทดสอบค่าขุดข้อมูลของ Potentiometer B กับ Datasheet

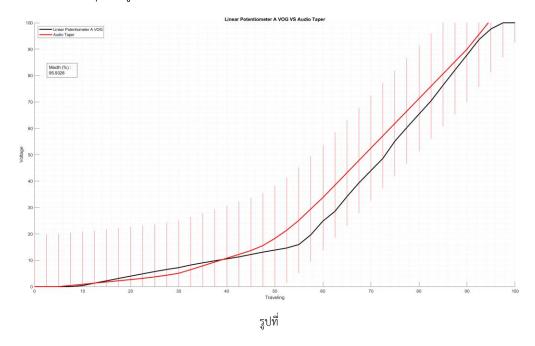
จากผลการทดลองเปรียบเทียบชุดข้อมูลของ Potentiometer B กับ Datasheet พบว่า Potentiometer B แบบ VOG มีความใกล้เคียงกับ B5 Series Taper มากที่สุดร้อยละ 97.06

4.2.3 ผลทดสอบค่าขุดข้อมูลของ Potentiometer C กับ Datasheet

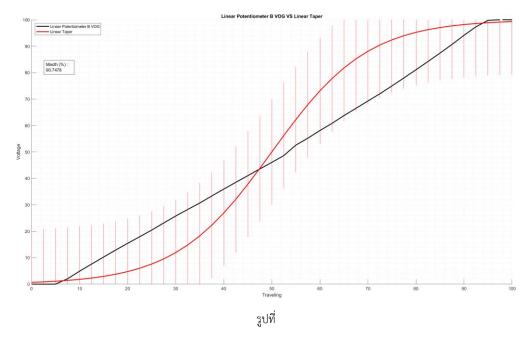
จากผลการทดลองเปรียบเทียบชุดข้อมูลของ Potentiometer B กับ Datasheet พบว่า Potentiometer C แบบ VOG มีความใกล้เคียงกับ C2 Series Taper มากที่สุดร้อยละ 95.32

4.2.4 ผลทดสอบค่าขุดข้อมูลของ Linear Potentiometer A กับ Datasheet

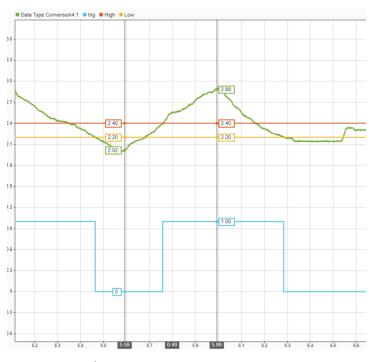
จากผลการทดลองเปรียบเทียบชุดข้อมูลของ Linear Potentiometer A กับ Datasheet พบว่า Linear Potentiometer A แบบ VOG มีความใกล้เคียงกับ Audio Taper มากที่สุดร้อยละ 95.93

4.2.5 ผลทดสอบค่าขุดข้อมูลของ Linear Potentiometer B กับ Datasheet

จากผลการทดลองเปรียบเทียบชุดข้อมูลของ Linear Potentiometer A กับ Datasheet พบว่า Linear Potentiometer B แบบ VOG มีความใกล้เคียงกับ Linear Taper มากที่สุดร้อยละ 90.75

4.3 ผลการทดสอบการใช้งานวงจร Schmitt-trigger และทำการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงใน Data Inspector

รูปที่ ผลการทดสอบการใช้งานวงจร Schmitt-trigger

ผลการทดลองทดสอบวงจร Schmitt-triggerจะเห็นได้ว่าเมื่อแรงดันตัดเส้นแรงดันลอจิกต่ำหากลอจิก ปัจจุบันเป็นลอจิกต่ำจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง หากลอจิกปัจจุบันเป็นลอจิกสูง ลอจิกปัจจุบันจะเปลี่ยนเป็นลอจิก ต่ำ และเมื่อแรงดันตัดเส้นแรงดันลอจิกสูงหากลอจิกปัจจุบันเป็นลอจิกสูงจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง หากลอจิก ปัจจุบันเป็นลอจิกต่ำ ลอจิกปัจจุบันจะเปลี่ยนเป็นลอจิกสูง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 การสรุปผล

- 5.1.1 ระยะองศาในการหมุนเพิ่มขึ้น แรงดันไฟฟ้าที่ได้จากการแบ่งแรงดันไฟฟ้าก็จะเพิ่มขึ้น/ลดลง เป็นผลจากการ เปลี่ยนแปลงไปของค่าความต้านทาน ที่ส่วนใหญ่จะแปรผันในรูปแบบ Exponential และส่วนน้อยจะแปรผันเป็นเส้นตรง
- 5.1.2 ระยะทางในการเลื่อนเพิ่มขึ้น แรงดันไฟฟ้าที่ได้จากการแบ่งแรงดันไฟฟ้าก็จะเพิ่มขึ้น/ลดลง เป็นผลจากการ เปลี่ยนแปลงไปของค่าความต้านทาน ที่ส่วนใหญ่จะแปรผันในรูปแบบ Exponential และส่วนน้อยจะแปรผันเป็นเส้นตรง
- 5.1.3 การเปลี่ยนแปลงทิศทางของแหล่งจ่ายไฟให้กับเซนซอร์ ส่งผลโดยตรงกับเซนเซอร์ทำให้ได้แรงดันไฟฟ้าที่ กลับด้านจากแหล่งจ่ายไฟในทิศทางเดิม
 - 5.1.4 สามารถระบุชนิดของ Potentiometer A, B และ C และ Linear Potentiometer A และ B ดังนี้
 - Potentiometer A คือ Potentiometer A4 Series Taper
 - Potentiometer B คือ Potentiometer B5 Series Taper
 - Potentiometer C คือ Potentiometer C2 Series Taper
 - Linear Potentiometer A คือ Potentiometer Audio Taper
 - Linear Potentiometer B คือ Potentiometer Linear Taper
- 5.1.5 สามารถประยุกต์ใช้วงจร Schmitt-trigger ในการแปลงแรงดันไฟฟ้าที่รับมาจากเซนเซอร์ให้กลายเป็น สัญญาญ Digital ได้

5.2 การอภิปรายผล

ผลการทดลองแสดงให้เห็นถึงหลักการทำงาน, ลักษณะของสัญญาญส่งออก ของเซนเซอร์ Potentiometer ลักษณะของสัญญาญที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของแรงดันไฟฟ้ากับการเปลี่ยนแปลงทิศทางแหล่งจ่ายไฟรวมไปถึง การหมุนและการเลื่อนเซนเซอร์ในลักษณะของ Exponential: Growth และ Decay และเส้นตรง อีกทั้งเซนเซอร์ Potentiometer ยังสามารถนำวงจร Schmitt-trigger มาประยุกต์ใช้ในการแปลงสัญญาญส่งออกของเซนเซอร์ให้เป็น สัญญาญ Digital ได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

อาจได้ข้อมูลของ Rotary Potentiometer ที่ละเอียดมากขึ้นจากการใช้อุปกรณ์ในการวัดมุมในการหมุนแต่ละครั้ง ในการทดลองเก็บข้อมูล

แหล่งอ้างอิง

- 1. Rotary Potentiometer https://www.mouser.com/ProductDetail/Bourns/PDB181-K420K-103A2?qs=ZTdx6reOWK%2F91p994fqu2g%3D%3D&srsltid=AfmBOoo4hVQ46iogHKyD0KLhRHXJJ8mOF6P
 CVk08H5nPcaCi8CFzX0DJ
- 2. Low Profile Slide Potentiometer https://www.mouser.com/ProductDetail/Bourns/PTA6043-2015DPA103?qs=U%2FacTlguYxapXI1x524WqA%3D%3D&srsltid=AfmBOopHgHGP-cyFyDDDz8PfxS8Aqn07vBkMNx_yJZWV65sVTiLJKSKW